

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2008

tijdvak 2

Nederlands CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
  - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
  - 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 50 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld.

- 1 Bij de tekst(en) met vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.
- 2 Bij de samenvatting is het de kandidaat niet toegestaan informatie-elementen in telegramstijl weer te geven. Voor een informatie-element dat geheel in telegramstijl is weergegeven, dienen geen scorepunten te worden toegekend. Voor een informatie-element dat gedeeltelijk in telegramstijl is weergegeven, kan maximaal de helft van het aantal scorepunten worden toegekend.
- 3 Indien door de kandidaat tussen twee informatie-elementen een aantoonbaar onjuist (onlogisch) verband wordt gelegd, dient voor ten minste één van beide informatie-elementen geen score te worden toegekend.
- 4 Voor een kandidaat zoals bedoeld in het Eindexamenbesluit artikel 55, derde lid, wordt bij het onderdeel Schrijfvaardigheid een aangepaste aftrekregeling voor taalgebruik toegepast. Dit betreft een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar

waarin het eindexamen wordt afgelegd, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie Nederlands niet de moedertaal is.
De aangepaste aftrekregeling is niet van toepassing voor kandidaten met een leesbeperking (dyslexie), die niet vallen onder artikel 55 lid 3.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het antwoordmodel) niet meegeteld.

Tekst 1

---

1 **D**

2 **maximumscore 2**

Schooltaal heeft

- 1 moeilijker woorden dan thuistaal.
- 2 woorden met een specifieke betekenis.
- 3 moeilijker zinnen dan thuistaal.
- 4 langere zinnen dan thuistaal.
- 5 lastigere onderwerpen dan thuistaal.

Indien vier of vijf antwoorden goed	2
Indien drie antwoorden goed	1
Indien minder dan drie antwoorden goed	0

3 **maximumscore 1**

- praten over dingen die vroeger gebeurd zijn
- praten over hoe dingen werken

Indien twee antwoorden goed	1
Indien minder dan twee antwoorden goed	0

4 **maximumscore 1**

“Er is daarbij gelet op de manier waarop en de mate waarin ze schooltaal thuis gebruiken.” (regels 78-80)

Opmerking

Ook goed: “Verder is onderzocht of moeders bij bepaalde activiteiten meer kenmerken van schooltaal gebruiken dan bij andere activiteiten.” (regels 84-87)

Vraag	Antwoord	Scores
5	D	
6	C	
7	A	
8	D	
9	B	
10	A	
11	C	

Tekst 2

---

12 maximumscore 11

12.1 maximumscore 1

Migraine is hoofdpijn plus overgevoeligheid voor invloeden van buiten.

12.2 maximumscore 1

De samenleving lijdt per jaar (voor 1,2 miljard euro) schade door ziekteverzuim van migrainelijders.

12.3 maximumscore 3

- Dr. Ferrari uit Leiden 1
- onderzoekt de oorzaken van migraine / wat er precies in het hoofd van mensen gebeurt bij een migraine-aanval 1
- en methoden/middelen om migraine te voorkomen en/of de pijn te verlichten 1

12.4 maximumscore 2

- Migraine wordt veroorzaakt door een ontsteking in de zenuwen rond de hersenen / verwijding van de bloedvaten rond de hersenen / prikkeling van de zenuwuiteinden rond de bloedvaten in de hersenvliezen / stofjes die een ontstekingsreactie op gang brengen 1
- maar onduidelijk is nog wat de oorzaak is van die ontsteking / de directe oorzaak / hoe het proces op gang komt 1

12.5 maximumscore 2

- Chronische zware hoofdpijn wordt (vaak) veroorzaakt door het slikken van (te veel) pijnstillers en cafeïnehoudende dranken 1
- maar bij sommige lijdens is er een andere, nog onbekende oorzaak 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12.6 maximumscore 1

Migraine kan soms worden voorkomen door speciale antimigrainemedicijnen / Migraine verdwijnt door een medicijn dat de bloedvaten vernauwt en de pijn tijdens de aanval doet verdwijnen.

12.7 maximumscore 1

Chronische zware hoofdpijn kan vaak worden verminderd door te stoppen met het gebruik van pijnstillers en cafeïnehoudende dranken.

Het is de kandidaat geoorloofd in zijn samenvatting de informatie-elementen in een andere volgorde weer te geven dan in bovenstaande opsomming, mits de samenhang tussen de informatie-elementen in overeenstemming blijft met die van de samen te vatten tekst.

12.8 Regeling met betrekking tot woordgrensoverschrijding

Voor de eerste overschrijding met 10 woorden dienen geen scorepunten te worden afgetrokken. Voor elke volgende overschrijding dient per 10 woorden steeds 1 scorepunt te worden afgetrokken tot een maximum van 11 scorepunten. De toepassing van de aftrekgeregeling kan overigens nooit leiden tot een score lager dan 0 bij deze opgave.

Schematisch:

181-190: 0 scorepunten aftrek;

191-200: 1 scorepunt aftrek;

201-210: 2 scorepunten aftrek;

211-220: 3 scorepunten aftrek;

et cetera, tot een maximale aftrek van 11 punten.

NB In het programma WOLF vermeldt u de score van de kandidaat op elk van de zeven afzonderlijke inhoudselementen bij de labels 12.1 tot en met 12.7. Bij label 12.8 voert u de aftrekpunten voor de woordgrensoverschrijding in als een positief getal.

Tekst 3

---

13 B

14 C

15 A

Tekst 4

---

16 A

Vraag	Antwoord	Scores
17	B	
18	A	
19	maximumscore 1 <ul style="list-style-type: none"> – de sneeuwgrens in de Alpen schuift al omhoog – hittegolven komen nu vaker voor – overstromingen komen nu vaker voor Indien drie of twee antwoorden goed Indien minder dan twee antwoorden goed	1 0
20	maximumscore 1 <ul style="list-style-type: none"> – de snelle groei van het toerisme – het toenemend gebruik van het vliegtuig – de trage verbetering van de brandstof-efficiency van vliegtuigen Indien drie of twee antwoorden goed Indien minder dan twee antwoorden goed	1 0
21	maximumscore 1 “Als er werk wordt gemaakt van de vermindering van uitlaatgasuitstoot, zal ook van de toeristische sector een evenredige bijdrage worden verlangd.” (regels 106-110) Ook goed: “Deze voorkeurspositie lijkt onhoudbaar.” (regels 105-106)	
22	A	
23	C	
24	C	
25	maximumscore 1 “In Nederland en de landen om ons heen neemt de kans op mooi zomerweer naar verwachting toe (, hoewel de grote wisselvalligheid blijft bestaan).” (regels 45-49)	
26	B	

Schrijfvaardigheid

Vraag	Aftrekregels	Aftrek
-------	--------------	--------

27 maximumscore 13
Schrijfpdracht

27.1 maximumscore 6
Aftrek inhoud artikel

De score is 6 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- omvang probleem 1
- overtuigen van noodzaak auto of brommer te laten staan 1
- één milieureden voor gebruik fiets 1
- gezondheidsredenen voor gebruik fiets 1
- discussies in jouw klas 1
- meerderheid is voor actie 1
- oproep mee te doen aan wandeltocht "Loop je warm voor de natuur" 1
- hoe je je kunt inschrijven 1
- inschrijfgeld (€ 5) komt ten goede van een irrigatieproject in Afrika 1
- doel project in Afrika is tegenhouden van klimaatveranderingen 1

27.2 maximumscore 4
Aftrek taalgebruik

De score is 4 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

- één of twee formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 1
- drie of vier formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 2
- vijf of meer formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 3
- één of twee spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten) 1
- drie of meer spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten) 2
- twee of meer interpunctiefouten 1

Voor kandidaten vallend onder artikel 55, lid 3, geldt de volgende aangepaste aftrekregeling voor taalgebruik:

- één tot en met zes formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 1
- zeven tot en met twaalf formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 2
- dertien of meer formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 3

Vraag	Aftrekgeregels	Aftrek
-------	----------------	--------

• één tot en met zes spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten)	1
• zeven of meer spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten)	2
• zes of meer interpunctiefouten	1

27.3 maximumscore 3

Aftrek presentatie/conventies

De score is 3 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

Indien een of meer van de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

• passende titel	1
• samenhang en logische volgorde, per element	1
• alinea-indeling	1
• verzorgde indruk	1
• naam en klas, per element	1

NB In het programma Wolf vermeldt u de scores van de kandidaat op elk van de drie afzonderlijke beoordelingscriteria.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF. Zend de gegevens uiterlijk op 20 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

---

tekst 1	Naar een scriptie van Geke Hootsen, <i>Schooltaal thuis bij moeders met driejarige kinderen</i> , Tilburg, 2006
tekst 2	Naar een artikel van Astrid Smit, 'Intermediair', 12 september 2005
tekst 3	Naar een advertentie in 'de Volkskrant', 5 september 2006
tekst 4	Naar een artikel van J.A. Smits, 'de Volkskrant', 3 juli 2003